

Posudek bakalářské práce

Vojtěch Hajský: Srovnání vzdělávacích systémů Francie a Velké Británie a jejich dopadu na multikulturní společnost

Předkládaná bakalářská práce má ambici srovnávat dopady vzdělávacích systémů Velké Británie a Francie na stav multikulturní společnosti, což je dozajista aktuální a společensky velice přínosné téma, které lze zkoumat z řady úhlů pohledu. Autor má za to, že úspěch států skrze vzdělávací systém pozitivně ovlivňovat život menšin a menšinových kultur je spojen s konceptem a praxí občanského vzdělávání. Proto v textu zkoumá několik teoretických konceptů spojených s občanským vzděláváním, které následně aplikuje na případy Velké Británie a Francie. V poslední části práce se pak autor snaží komparovat tyto dva případy a určit, který z nich dosahuje lepších výsledků v občanském vzdělávání, mající vliv na postavení menšin.

K textu práce má tyto námitky:

- a) Stylisticky (a obecně jazykově) není práce na příliš vysoké úrovni, v některých pasážích nacházíme neúměrně dlouhé odstavce (úvod je jedním odstavcem) spolu s řadou pravopisných chyb. Orientaci v textu také příliš neusnadňuje absence číslování kapitol a podkapitol. Celému textu je vlastní poněkud nevhodný jakoby žurnalistický tón, který ale vede nakonec k povrchnosti výkladu, nebo naopak konstatování trivialit (viz např. název kapitoly: *Jak se žije menšinám ve Francii?*).
- b) Úvod práce je nedostatečný, zjistíme, že autor chce porovnávat vztah vzdělání a multikulturní společnosti, ale jak tyto koncepty chápe, není z úvodu jasné. Úvod dále nenabízí jakoukoliv diskusi výzkumných otázek či konkrétněji rozvitých cílů. Poté dochází k situacím, kdy hned první část práce rozebírá občanské vzdělávání, není však zřejmé, jak je to navázáno na hlavní cíl práce. Ale i když se autor nakonec dostane k analýze multikulturalismu, věnuje mu pouhou jednu stranu (s. 18)!
- c) Struktura někdy nepůsobí logicky či koherentně a čtenáři není jasné, proč se právě projednává tato či jiná problematika. Proč je například část věnována starověkému Řecku ihned následována podkapitole o J. S. Millovi? Z textu implicitně vyplývá, že první kapitoly práce mají sloužit jakou jakýsi (teoretický?) úvod pro zpracování zkoumaných případů, ale z tohoto hlediska je velice nedostatečná.

- d) Práce se obecně vyznačuje velice slabou prací s literaturou. Celý text až po pasáži o Francii a VB je do velké míry závislý na jediném zdroji, pouze s minimálním zapojení jiných zdrojů informací. Podobně tomu tak je v pasážích věnovaných Velké Británii a Francii (zde je tímto zdrojem Starkey). Navíc, tento zdroj (a i jiné) je citován dosti nepřesným způsobem. Autor si dal obecně málo práce se hledáním zdrojů, a častokrát se uchyluje k citování z „druhé ruky“, i když je daná literatura jistě k dispozici (jako v případě mnohokrát zmiňované Amy Gutmann). Přitom je i v češtině dostupná literatura ohledně kosmopolitismu, občanské společnosti, multikulturalismu, občanskému vzdělávání apod. Věřím rovněž tomu, že pokud bych „nadužívané“ zdroje přečetl podrobněji, odhalil bych v textu řadu nepřiznaných parafrází, které by normální musely být citovány.
- e) V práci nacházíme mnoho metodologických nejasností. Nedožíváme se například, proč byly vybrány právě Francie a Velká Británie, nehledě na absenci diskuse, co se ohledně tématu již můžeme dozvědět z dostupné odborné literatury. Dále, pokud bylo autorovou ambicí komparovat dvě země, měl jasně vytyčit, co bude komparovat, jak to bude dělat (co budou sledované informace, tj. operacionalizace) a jaké zdroje dat k tomu použije.

Z výše uvedeného vyplývá, že hodnocená bakalářská práce trpí mnohými neduhy, které dle mého názoru neumožňují, aby mohla alespoň v minimální míře naplňovat kritéria pro bakalářskou práci. Proto ji nedoporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové, 12. 8. 2023

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.